

Серада, 9 верасня 1998 г.

№ 95

Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Лукашэнка прапануе Ельцыну...

«Прэзідэнт Беларусі ідзе ва-банк» — пад такім загалоўкам расійская газета «Ізвестія» піша пра новую інтэграцыйную ініцыятыву Аляксандра Лукашэнкі.

Як паведамляе газета, беларускі прэзідэнт накіраваў пісмо Барысу Ельцыну з прапаноўкай правесці нечарговую сесію парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі і разгледзець шэраг законопраектаў, у прыватнасці «Аб адзінным грамадзянстве Саюза» і «Аб парламенце Саюза і прымых выбарах у яго».

На думку «Ізвестій», фактычна гаворка ідзе пра аўяднанне дзвюх дзяржаваў. Навошы гэта беларускай прэзідэнту? Як адзначае газета, Аляксандар Лукашэнка ў выніку прыняція такіх законаў атрымае легітымную магчымасць выйсці на расійскае палітычнае поле. «Пра эта ён даўно марыць», — зазначають «Ізвестіі».

Андрэй ПРАКАЛОВІЧ

Аблава на нелегалаў

У Беларусі пачалася аперацыя па адлову нелегальных мігрантаў

Аперацыя праводзіцца сіламі трох ведамстваў: памежнымі войскамі, камітэтамі дзяржбяспекі і міліцыяй. Па словах супрацоўніка прэс-службы памежных войск Аляксандра Ярашэнкі, зараша ідзе «рэалізація звестак, якія былі назапашаныя раней». Падплакунік адмовіўся патлумачыць, якімі канкрэтнымі метадамі ідзе выяўленне і адлоў мігрантаў. Між тым, згодна з іншымі крыніцамі, перавага аддаецца праверкам дакументаў у пасажыраў цягнікоў, «зачысткам» на рынках і візітам на кватэры, якія выкарыстоўваюцца ў якасці певральничных пунктатаў для далейшай перапраўкі нелегалаў на Заход.

Па інформаціі прэс-службы памежных войск, ужо 3 верасня, у першы дзень аперацыі, у краіне было затрымана 528 нелегалаў з Азіі і Афрыкі. Пазней «ураджак» быў не такі багаты — прыкладна па 80 чалавек за суткі. Як правіла, на працягу трох дзён іх адпраўляюць з Беларусі. Пераважна ў Расію, адкуль яны і прыехалі.

Між тым у памежнікаў няма ўпэўненасці, што высланыя мігранты зноў не прыедуць у Беларусь, каб прадпрынімці адсюль новую спробу прараваца ў Заходнюю Еўропу. Нездарма нават пра тэрмін сканчэння аперацыі «нелегал» прэс-служба памежнікаў не паведамляе. Відаць, сілавікі ўжо пагадзіліся з прымаўкай «лавіць — не пералаўвіць».

Па разных ацэнках, цяпер у Беларусі знаходзіцца прыкладна 10 тысяч нелегалаў. У міліцыі, аднак, сцвярджаюць, што іх «на парадак менш».

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Ахвяра крываі

Нават прыбытковыя беларускія прадпрыемствы сёння вымушаныя спыняць вытворчасць

Кіраўніцтва завода «Брестгазапарат», дзе вырабляюць даволі яканская кухонныя пліты, прыняло рашэнне адправіць на тыдзень у вымушаныя адлачынікі уесь свой працоўны калектыў. Прычына простая: на прадпрыемстве, кантрольны пакет акцыяў якога належыць расійскаму канцэрну «Газпром», не ведаюць, па якіх цэннасцях прадаваць свае пліты ў Расію. Прадпрыемства таксама не атрымлівае гроши за раней пастаўленую прадукцыю. У гэтых умовах, каб пазбегнучы вялікіх стратаў, кіраўніцтва акцыянернага таварыства вырашила часова спыніць вытворчасць.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Прагноз на заўтра

Што чакае «зайца»?

Кошт долара ўжо дасягае 250 тысяч безнайных беларускіх рублёў

Тым часам фірмы, якія гандлююць імпартам, прадаюць тавары па цэннасці з разліку 300—400 тысяч безнайных «зайцаў» за адзін долар.

Усіх хвалюе: як будзе развівацца сітуацыя далей? Мы зварнуліся да спецыялістаў з просьбай спрагнаваць сітуацыю. Але і ў дзяржаўных, і ў недзяржаўных структурах нашыя субяднікі толькі разводзілі рукамі: маўляю, сёння практична немагчыма даць які-небудзь прагноз. І ўсё ж...

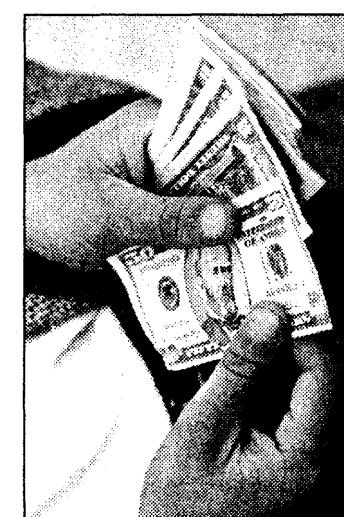
На думку Станіслава Багданкевіча, цяперашні курс безнайнага беларускага рубля на міжбанкаўскім валютным рынке завышаны. Калі бы Нацыянальны банк Беларусі спыніў друкарскі станок і адмовіўся ад заганнай практикі выдаваць крэдыты стратным прадпрыемствам ды калгасам, то долар мог бы каштаваць прыкладна 150 тысяч беларускіх рублёў.

Але цяжка чакаць ад дзяржавы змены эканамічнай палітыкі. С.Багданкевіч таксама падкрэсліў, што расійскі крызіс пакуль сур'ёзна не падплывае на становішча ў Беларусі. На ягоную думку, цяперашні абвал нашага рубля выкліканы найперш унутранымі прычынамі, а «расійскі ўдар» яшчэ чакае нас наперадзе.

Як мяркуе Станіслав Багданкевіч, ад наших «рэфарматараў» можна чакаць самых крайніх мераў на валютным рынку — нават уядзенне манаполіі на валютныя аперацыі і 100-працэнтнае «изъятие» валюты ў экспарцёру. Можа здарыцца так, што курс, які ляціць на ўзроўні 300-400-500 тысяч рублёў, будзе спрабаваць спыніць шляхам закрыцця валютнага рынку. Тады застанецца толькі «чорны» рынак. А колькі там будзе каштаваць долар — гаварыць вельмі цяжка.

Тым часам ужо цяпер у нас сітуацыя горшай, чым у Расіі. Калі ў «старэйшага брата» курс нацыянальнай валюты ўпаў у трох разы, то ў Беларусі — у шэсці. «І чакаць спынення падзення беларускага рубля не прыходзіцца, хоць магчымасць дlya гэтага ёсць», — лічыць Багданкевіч.

Не чакае спынення курса беларускага рубля і прадстаянік расійскага банка «Дыалог-Оптім» Андрэй Лісьев. Ён лічыць, што курс беларускага рубля ўжо не адкаціца на-

зад, як гэта звычайна адбываўся пасля рэзкага скака. Андрэй Лісьев мяркуе, што дынаміка курса беларускага рубля ў бліжэйшы час будзе залежаць у асноўным ад становішча з расійскай валютай, таму што 70 працэнтаў беларускага экспарту прыпадае на Расію.

На расійскім рынке цяпер паніка: усе купляюць долары, скідаючы расійскі і беларускі рублі. Стабілізацыя на расійскім рынке пакуль не прадбачыцца. Расійскія ўлады гавораць аб неабходнасці грошовай эмісіі, што яшчэ больш паслабіц пазіцыі расійскага, а разам з ім і беларускага рубля.

Алесь САДОЎСКІ

Газет стане менш

Як паведаміла агенцтва БелаПАН, большасць штодзённых дзяржаўных газет у бліжэйшы час скроцяць перыядычнасць выхаду да двух-трох разоў на тыдзень.

Пра гэта заяўві віцэ-прэм'ер Уладзімір Замяталін. Прычына адна — не хапае газетнай паперы. Таварыш Замяталін паскардзіўся на расійскі эканамічны крываіс, з-за якога цэны на паперы істотна ўзняліся. Больш того, па словам У.Замяталіна, расійскі прадпрыемствы адмаўляюць выконваць нават падпісаныя раней дамовы на пастаўку паперы.

Карэспандэнт НАВІНЫ звязаўся з асноўнымі дзяржаўными і недзяржаўными выданнямі Беларусі, каб даведацца, як на іх адбіўся недахоп газетнай паперы.

«Не дачакаецца!» — фраза з габрэйскага анекдота адказала ў «Советской Бело-

руссии». — «Газета будзе выходзіць, як і раней». У «Народнай газеце» пакуль што пра скрачэнне перыядычнасці выхаду вядома толькі «на ўзроўні чутак». У «Рэспубліцы» ўпэўненыя, што паперы ім хопіць. Першы пасцярпела ад расійскага крываісу газета «Звязда». З гэтага тыдня яна выходзіць трох разы на тыдзень — у аўторак, чацвер і суботу.

Такім чынам атрымліваецца, што ці то ў большасці дзяржаўных газет невядома адкуль узялася «заначка» газетнай паперы, на якой яны збираюць друкавацца з нашай газеты, то пакуль нам удаецца вырашыць «папярэвую праблему».

Расціслай ПЕРМЯКОЎ

Ці якраз віцэ-прэм'ер больш дасведчаны ў фінансовых спраўах газет, ён ведае, колькі дзяржава можа патраціць грошай на паперу для сваіх выданняў — і тады незразумела, на чым базуецца аптымізм «Советскай Беларуссии», «Народнай газеты» і «Рэспублікі».

У рэдакцыі «Народнай Волі» сказали, што бліжэйшыя два тыдні газета будзе выходзіць, як і звычайна — дапамогучы старым запасам паперы. А што будзе праз два тыдні — нікто не ведае. «Беларускія дзелавыя газеты» не плануе змяніць перыядычнасць свайго выхаду, але ўжо скраціла колькасць газетных палосаў з 24 да 16-ці. Што ж датычыць нашай газеты, то пакуль нам удаецца вырашыць «папярэвую праблему».

Расціслай ПЕРМЯКОЎ

Урад

Заўтра прэм'ер-міністр С.Лінг будзе заняты праўлемамі продажу алкагольнай і тытунёвой прадукцыі. Па гэтых пытаннях ён далаўшыць прэзідэнту А.Лукашэнку. А 12 верасня, як чакаецца, прэм'ер-міністр зоймеца менш празайчымі спраўамі — будзе ўдзельніцаць у мерапрыемствах, прысвечаных святкаванию 200-годдзя Адама Міцкевіча ў Навагрудку.

Пікеты

Аб'яднаная грамадзянская партыя праводзіць на гэтым тыдні ў Мінску шэраг пікетаў — супраць парушэння праваў чалавека ў Беларусі і ў падтрымку грамадзянскай ініцыятывы «Харыя-97». Сёння пікет пачненца ў 14:00 на плошчы Свабоды; 10 верасня — у 16:00 калі дома № 5 на вул. Магілёўскай. На 12 верасня запланаваныя два пікеты — з 11:00 да 13:00 і з 15:00 да 17:00 на плошчы Прытыцкага.

Войска

7 верасня пад Баранавічамі пачаліся камандні штабныя вучэнні з 28-м армейскім корпусам. На Абуз-Лясноўскі палігон прыбыла вялікая група генералаў і афіцэраў, 90 адзінак бронетанкавай і 500 адзінак аўтамабільнай тэхнікі. Камандуе вучэннемі сам міністр — генерал-палкоўнік Аляксандар Чумакоў.

Моладзь

3 16 верасня па 15 кастрычніка ў плянеркі лагеру «Зубраня», што на вёзера Нарач, пройдзе першы Рэспубліканскі злёт юных пажарных, у якім возымуць удзел вучні 6—9 класаў. На Нарач запрашыць праможцаў абласных і мінскага гарадскога злётаў.

Украіна

Міжнародны валютны фонд прыняў рашэнне выдзеліць Украіне кредит у памеры 2,2 мільярда доллару. Тым часам Кіеў атрымаваў і непрыемную навіну: «Газпром» з 4 верасня скараціў на 30% пастаўкі прыроднага газу на Украіну. Скарацэнне падачы газу ўведзене да поўнага пагашэння Украінай запазычанасці (640 млн. доллару) за раней пастаўлены газ.

ПАДПІСКА ЗАВЯРШАЕЦЦА ЗАУТРА — 10 ВЕРАСНЯ

Шаноўныя чытачы!

Газету НАВІНЫ можна выпісаць у любым аддзяленні пошты і Белсаюздруку.

Кошт падпіскі на месяц — 40.000 руб.

НЕ ШКАДУЙ ГРОШАЙ — ПАДПІШЫСЯ НА НАВІНЫ

Рэкамендацыі ад Маёра

Генеральны дырэктар ЮНЕСКА
прапануе выкарыстоўваць
«фактар нечаканасці»

Учора ў міністэрстве замежных справаў адбылася прэс-канферэнцыя генеральнага дырэктара ЮНЕСКА Федэрыка Маёра Сарачоса. Гэта быў апошні пункт праграмы ягона-га 2-дзённага візіту ў Беларусь. Ф.Маёр заклікаў улады за-хоўваць свабоду прэсы і вы-казвання думак — як аснову ўмацавання міру і ахвяццялення дэмакратычных практэсай. Пра гэтыя «вечныя каштоўнасці» генеральны дырэктар ЮНЕСКА нагадаў і падчас сустрэчы з презідэнтам Лукашэнкам, а прэсе парайу «даламагчы людзям знайсці новую будучыню». На думку Ф.Маёра, палітыкам неабходна выкарыстоўваць «фактар нечаканасці» і «шукаць нетра-дыцыйныя раешні проблемных ситуацый». У якасці пас-пяховых прыкладаў такія тэксты ён нагадаў пра падзею ў Паўднёва-Афрыканскай Рэспубліцы, Мазамбіку, Сальвадоры, Гватемале і Намібіі.

Кіраўнік знешнепалітычнага

ведомства Іван Антановіч рас-цяніў візіт Ф.Маёра ў Беларусь як «бліскучы перформанс, у якім генеральны дырэктар ЮНЕСКА выкарыстаў усе свае інастасці».

Пры гэтым міністр меў на ўвазе кнігу вершаў «Быць чалавекам», якую міністэрства замежных справаў аператыўна выдала спецыяльна да візіту высокага госьця тыражом у 500 асобнікаў. Прадмову да гэтай кнігі напісаў сам Іван Антановіч. Ён у вялікім захапленні ад перакладзеных на беларускую мову вершаў Ф.Маёра. Міністр звіртае ўвагу на вызначаную Маёром ідэю «культуры міру, якая мусіць супрацьстаяць ужо замацаванай культуры вайны, агрэсіі, гвалтоўнасці».

Сапраўды, у гэтым сэнсе кніга Ф.Маёра магла бы паўпываць на стаўку ў Беларусі і на знешнепалітычны курс краіны. Толькі ці прачытаюць яе ўсе, каму трэба?

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Вайсковых камандзіраў адправяць у шпіталь

У беларускім войску праходзіць паглыбленае
медычнае абследаванне ваеннаслужачых.

У адпаведнасці з загадам Галоўнага штаба,
яно павінна завяршыцца да 15 снежня.

Документ прадугледжвае, што кіраўніцы склад міністэрства абароны, камандуючыя войскамі, камандзіры армейскіх карпусоў і іх намеснікі павінны будуць на працягу 3—5 дзён прайсці стацыйнарнае медычнае абследаванне ў Галоўным ваенным клінічным шпіталі, а камандзіры злучэння і вайсковых часцей лягуть для абследавання ў гарнізонны шпіталі.

БелаПАН

Чалавек XX стагоддзя з Брэста

Біяграфічны цэнтр Кембрыйскага ўніверсітэта
прысвоіў мастаку з Брэста Мікалаю Кузьмічу ганарове званне «Чалавек стагоддзя».

Такім чынам адзначаныя старанні мастака па аднаўленні Крыжа Еўфрасінні Полацкай і вяртанні народу хрысціянскай святыні. Цяпер Мікалай Кузьміч працуе над футаралам для Крыжа, ён плануе скончыць работу да 2000 года — юбілейнага года хрысціянства.

БелаПАН

Конкурс

Прыдумай свой аўтамабіль

Да 15 кастрычніка працягваецца прыём творчых прац для ўдзелу ў конкурсе аўтадызайну «Машына часу '98».

Канкурсанты будуць спаборнічаць у дзвюх намінацыях: «Аўтамабіль у горадзе» і «грудзінкі будучыні». Пры гэтым ідэя распрацоўкі павінна быць абсолютно свежая, выявы транспартных сродкаў, якія ўжо існуюць, да ўдзелу ў конкурсе не дапушкаюцца. Ніядаўна аргаметам конкурсу пры дапамозе спонсара — замежнага прадпрыемства «Аўтакам-Атлант-М» — правёў спецыяльны семінар для будучых удзельнікаў конкурсу, а тэлепраграма «Аўтапарк» у бліжэйшы час пакажа на канале БТ серыю перадачаў з аглядам асноўных накірункаў аўтамабільнага дызайну. Больш падрабязную інфармацыю можуць даць арганізаторы — газеты «Автобізнес» і «Переходный воз-раст».

БелаПАН

КОШТЫ РЭКЛАМНАЙ ПЛОШЧЫ Ў ГАЗЕЦЕ

НАВІНЫ

на першай паласе — 94 000 руб./см²
на асобнай паласе — 70 000 руб./см²
у рэкламным блоку — 47 000 руб./см²
у тэлевізійнай праграме — 70 000 руб./см²
на апошній паласе — 70 000 руб./см²

Тэл. 236-32-89

АКТУАЛІІ

«Савецкае шампанскае» дало газу

Мінскі завод шампанскіх вінай спыніў вытворчасць «Савецкага шампанскага».

Яшчэ ў жніўні завод выпу-
шыў штодня 46 тысяч бутэлек «Савецкага», цяпер канвеер перададзены пад шампанскае «Москва Златоглавая».

Як патлумачыў дырэктар прадпрыемства Тадэвуш Булдык, выпускаваць «Савецкае» заводу нявыгадна. «Каб яно стала рэнтабельным, трэба падняць цену са 100 тысяч да 140 тысяч рублёў, а зра-
біць нам гэта не дазваля-
ць», — сказаў Т.Булдык.

Па словам дырэктора, з-за крэзісу ў Расіі завод нясе вели-
зарныя страты. «Калі пасля ра-
сійскага ўлаў і беларускі рубель, гэта канчаткова паха-
вала нашыя надзеі на пага-
шэнне крэдыта ў 3 мільёны долараў, што быў узяты ў 1997 годзе ў Белезнешэка-
номбанку», — тлумачыць спад-
дар Тадэвуш Булдык. Наяўнасць адразу некалькіх курсаў валюты, якія адрозніваюцца ўжо амаль у 10 разоў, дырэктар называе «бяз-
глаздзіцай». «Сёння мы не можам купіць валюту, а зна-
чыць, і сыравіну, каб разлі-

«Савецкае шампанскае» цяпер рэдкасць.

ваць шампанскае ў буду-
чым», — сцвярджае Тадэвуш Булдык. Ён не выключае, што ўжо праз адзін—два месяцы прадпрыемства можа зусім

спыніць сваю працу. «Калі наш рубель будзе і надалей па-
даць, мы ніколі не падымем-
ся», — лічыць дырэктар.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Спіртавая кантрабанда

Небяспечны бізнес вабіць і беларусаў, і палякаў

Спіртавыя кантрабандныя рэкі ў выніку напружанай працы мытнікаў і праваахоўных органаў часам ператвараюцца ў ручай, але ніколі не спыняюцца.

Самым вялікім «уловам» для гродзенскіх мытнікаў у свой час стаў славуты эшалон са спіртом скандальнай фірмы «Торгэксло», які павінен быў ехаць у Расію. Улады перада-
лі сканфіскаваны тавар мясцовому заводу, і гродзенцы доўгі яшчэ пілі гарэлку з таго спірту, якія мела не вельмі до-
брую славу.

Спірт трапляеца мытнікам і сёння, толькі ідзе ён цяпер пераважна з усходу на захад, у Польшу. Адзін паляк пры-
тасаваў для яго перавозкі газавыя балон, але ягоныя хітры-
кі выкрылі на беларуска-літоў-
скай мяжы. Жыхар Бабруйска давялося развітаца са сваім мерседесам, у якім зрабіў та-

А пасажыры любяць пера-
казваць адзін аднаму дзве жахлівя гісторыі на гэтую тэму. Адна жанчына, правозя-
чы спірт праз мяжу, гэтак пе-
рахавалівалася, што на пероне ў Кузніцы памерла ад сардоч-
нага прыступу. Другая, авбя-
заная пакетамі са спіртам, ку-
рыла і незнарок падпалаі сама сябе.

Возяць ад нас спірт і палякі. Я сам бачыў, як адзін з іх пе-
радаў уездам у Кузніцу выкідаў праз акно пластыкавыя бутэль-
кі, каб потым пазбіраць іх. Другога чакаў на станцыі су-
польнік з вазком, куды з цяг-
ніка пасля перагружалі нешта такое, што булькала. І дзе толькі яго хавалі ў вагоне?

Але ж раз возяць — значыць выгадна...

Адам ЗАНЕЎСКІ

НАВІНЫ

9 верасня 1998 г., № 95

Новыя падаткі выклікалі страйк

На мінулым тыдні трывалі працавалі прыватныя гандляры Палацкага і Наваполацкага рэчавых рынкаў. Яны абвясцілі страйк.

Прычына ў тым, што Віцебская абласная падатковая інспекцыя па-свойму патлумачыла прэзідэнцкі ўказ аб падаткаабкладанні прыватных прадпрымальнікаў ў вырашыла спаганяць з чаўнакоў дадатковы штотэмесчынны падатак. Грошы не такія ўяўлікі (ад 250 да 800 тыс. рублёў), але прадпрымальнікі абурыліся. «Калі цяпер саступіць і заплаціць 250 тысяч, то зутра давядзенца выкладваць 25 мільёнаў», — кажуць яны. У знак пратэсту гандляры аб'явілі забастоўку і начапі патрабаваць скасавання незаконнага, на іх думку, падатку.

Праўда, пра трэй дні гандляры ўсё ж распачалі гандаль, бо кожны з іх плаціць фіксаваны падатак незалежна ад колькасці дзён, праведзеных на кірмашы. Тым не менш, па словах лідэра мясцовага незалежнага прафсаюза прадпрымальнікаў, яны не збіраюцца саступіць і будуць дамагацца адміністрацыі падатку іншымі метадамі. І якім ж?

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

«Зэкі» на ракетнай базе

Прыватызыя ў Беларусі, як вядома, мае адметнасць: улады распрадаюць толькі тия аўтакты, якія кепска альбо зусім не выкарыстоўваюцца.

У Гродзенскай вобласці былі вызначаныя пяць тэхнічных аўтактыкаў. Сярод іх, апрач свінтарніка ў Смаргонскім раёне, усе асташтні — былыя вайсковыя, прычым прадавацца будзе і цэлы гарадок. Ваенны гарадкі якраз выкарыстоўваюцца найгорш. Каб з імі нешта зрабіць, патрэбны не малыя гроши. Найбольш эфектыўна, мабыць, прыстасавалі былу расійскую ракетную базу ў Гезгалах Дзятлаўскага раёна: там стварылі калонію.

Андрэй ДУРЭЙКА

В торговле оружием друзей не бывает

Ссора между «Белтехэкспортом» и «Росвооружением»

Во времена СССР Беларусь именовалась сборочным цехом советской оборонки, а после распада империи наличие в республике предприятий ВПК позволили Минску расширить экспорт и зарабатывать валюту на торговле оружием. До последнего времени белорусские фирмы такого профиля стремились поддерживать тесный контакт со своими российскими партнерами. И в первую очередь с «Росвооружением».

Особые отношения с российским концерном обуславливались еще и тем, что Россия часто переуступала белорусам ряд контрактов по ре-

ализации некоторых типов бронетанковой и авиационной техники, артиллерийских систем и вооружения ПВО, что объяснялось нежеланием «Росвооружения» «светиться» сделками с одиозными режимами. Подобная практика позволяла Беларуси занимать где-то девятое место в мировом рейтинге экспортёров вооружения.

Но в последнее время в связи с нараставшим экономическим кризисом отношения между партнёрами явно испортились. Серьезный скандал возник из-за поставок в Перу систем залпового огня «Смерч».

Ходят слухи, что раздосадованные функционеры «Росвооружения» в самое близкое время намерены пойти на кардинальный пересмотр принципов сотрудничества с

Минском. Вроде бы готовится постановление, перечисляющее компании СНГ, с которыми регулируются подобного рода отношения, и среди них — «Белтехэкспорт» отсутствует.

Однако, белорусская фирма не сдается и пытается вести дела самостоятельно. В чем она и преуспевает. Не так давно было заключено соглашение со Швецией о поставках прицелов ночного видения для гранатометов, а также подписан контракт с Алжиром на поставку 36 истребителей МиГ-29.

По материалам газеты «Сегодня» (Москва)

Литва готова вооружаться

А заодно и подкормить российских солдат

Президент Литвы Валдас Адамкус сообщил, что руководство страны рассматривает возможность увеличения расходов на оборону в случае крайнего обострения обстановки в России. Одновременно спикер Сейма Литовской Республики Витаутас Ландсбергис подверг западные страны резкой критике за то, что они тянут с ответом насчет приема Литвы в НАТО.

А в минувший понедельник Ландсбергис заявил, что Литва могла бы «по-дружески представить гуманитарную помощь частям российской армии, находящимся в Калининграде». Ландсбергис считает, что огромную опасность для стран Балтии представляют ее «голодная, не управляемая никаким центром армия». Его обращение к мировой общественности с предложением обсудить возможную гу-

На снимке: В.Ландсбергис (в центре), премьер-министр Литвы Г.Вагнорюс (справа) и министр обороны Ч.Станкевичус во время торжественной церемонии, посвященной 5-й годовщине «военной независимости»: последний российский солдат покинул территорию Литвы 1 сентября 1993 г.

манитарную помощь дислоцированной в Калининграде армии было вызвано заявлением руководства Балтийского военного

флота России о том, что на складах осталось продовольствия всего на 40 дней.

ELTA—ИМА-пресс

«Жигули» разлетаются

Автомобили никогда не были так дешевые в России, как сейчас

Финансовый кризис сделал российские автомобили доступными даже для низкооплачиваемых работников бюджетной сферы.

«Жигули» и «Москвич» можно купить соответственно за 3,9 тыс. и 2 тыс. долларов. Впрочем, автомобильная вседозволенность продолжится не больше недели — уже сейчас старые запасы дилеров на исходе, а заводы всерьез задумались о повышении отпускной цены.

Грузинская лихорадка

За последние дни в магазинах Грузии пропали сахар, спички и соль

В Грузии в течение нескольких дней наблюдалась паника, вызванная сильным падением курса национальной валюты: доллар, за который еще недавно давали 1,35 лари, поднялся до отметки 1,8. Усилиями Национального банка, пообещавшего вынести на продажу большое количество американской валюты, панику удалось остановить. Однако из магазинов все же исчезли сахар, спички, макароны и другие товары первой необходимости. Цена на продукты питания на рынках подскочила на 30—40%.

Грузинские эксперты склонны объяснять происшедшее игрой финансовых спекулянтов и никак не связывают это с кризисом в России. Власти страны создали чрезвычайную финансовую комиссию под руководством госминистра (премьера) Важи Лордкипанидзе, которой поручено ежедневно отслеживать ситуацию на финансовых рынках РГ.

ИМА-пресс

Россия глазами русских

Предприниматели уверены, что страну ждет товарный дефицит и новая волна эмиграции

Через две недели в стране начнется голод и революция, — с мрачной уверенностью сообщил корреспондентам московского журнала «Эксперт» крупный импортер товаров широкого потребления, успешно работавший на российском рынке уже несколько лет. Он не одинок в своем мнении. Владельцы торговых компаний спешно переводят оставшиеся деньги за границу и изучают цены на недвижимость в Европе. Персонал уволен или отправлен в бессрочные отпуска, целые рынки отправляются на каникулы. Те, кто еще пытается хоть как-то работать, проходят последние складские осмотры только за валюту.

Оптового рынка в России уже нет вообще, нет и импортных поступлений. Границу пересекают лишь те грузы, которые уже невозможно было остановить. Через таможню проходят лишь считанные проценты импорта по сравнению с докризисным уровнем. Особенно пострадали те, кто продавал продукцию, полученную по товарным кредитам западных партнеров. Они вынуждены возвращать долги по выросшему курсу, и крупная компания может потерять до миллиона долларов в день.

Из-за паралича банковской системы резко вырос объем наличных операций. В аэропортах и на вокзалах милиция и бандиты ловят людей с чемоданами денег, которые везут для оплаты товаров.

Банки тонут — компьютеры плывут

Одними из первых объявили каникулы крупные рекламные агентства. По мнению экспертов, еще неделя — и до конца года о российском рекламном рынке можно забыть.

Потирающие руки в первую волну кризиса (когда люди бросились вкладывать деньги в компьютеры) руководители компьютерных компаний сейчас готовы плакать. Компании ликвидируются. Ажиотажный спрос на ПК за два-три дня сменился

Вот так кризис и выглядит — выходной день, но совершенно пусто в уличных кафе. А ведь несколько недель назад даже в рабочие дни все было по-другому...

к середине сентября на треть повысятся цены на нефть и бензин. Как сообщил нам вице-президент Московской ассоциации владельцев автозаправочных станций С.Борисов, принято решение ограничить строительство новых АЗС в Москве: ведь спрос будет падать.

Практически прекратилась и торговля всеми автомобилями-имомарками, в том числе и собранными в России. В дирекции «Красного Аксая», на котором ведется сборка Daewoo, и «Автотора», где делают Kia, заявили, что не отгружают продукцию больше недели и наблюдают за развитием событий. Между тем их долю рынка стремительно отвоевывает продукция АвтоВАЗа. Один из менеджеров тольяттинского автозавода с гордостью поведал, что его предприятие опять работает в две смены, активно выплачивает долги в бюджет.

Бензин дорожает, квартиры дешевеют

Российский топливный рынок переполнен слухами о том, что

фициата. 70% продуктов питания в России — это импорт. Причем речь идет не только о торговле, но и о производстве из импортного сырья.

Пока все держатся на старых запасах, но они уже на исходе. Если ситуация на валютном рынке не нормализуется, если не заработает банковская система, то итогом станут пустые прилавки магазинов, очереди за товарами первой необходимости и введение карточек.

Опять все сначала

Кризис — горячая пора для теневиков. Фирмы, занимающиеся обналичкой и нелегальным переводом валюты за границу, работают засучив рукава. «Теперь уже все поняли, что нужно срочно выводить оставшиеся «бабки» за рубеж, а вскоре и самим за ними отправляться. Я вот тоже еще неделю-две работаю и уматываю, семью уже отправил», — поделился знакомый директор одной из таких компаний.

В том, что будет новая волна эмиграции, абсолютно уверен бизнесмен Дмитрий Бело-

глов, руководитель крупной компании «Офис-премьер»: «Я хочу работать на родине, но когда голодная толпа с криками «буржуи проклятые» начнет бить стекла иномарок, мне ничего не останется, как согласиться на одно из предложений западных партнеров. И многие мои знакомые поступят так же».

Схлопнувшиеся рынки некому будет восстанавливать. Пресловутый средний бизнес, который рос не благодаря, а вопреки усилиям государства и олигархов, на этот раз настроен решительно. Политики, реальным и честным бизнесом никогда не занимавшиеся, не в состоянии это понять. Не понимают они и того, что нормально функционирующий рынок создается годами совсем нелегкого труда, а разрушить все можно за считанные дни.

Впрочем, пенять на московскую элиту уже поздно — машины хозяйственной жизни остановлены, не обратимые изменения в структуре рынков уже начались. Скоро придется все начинать сначала.

© Эксперт

Время бабушек и молодых мам

По данным ООН, в населении нашей планеты преобладают две возрастные группы: те, кому пришло время рожать детей, и те, кому уже за 65.

Данная тенденция ставит под сомнение способность человечества обеспечивать должный уровень образования и здравоохранения для молодежи, а также поддержку пожилых людей. Как говорится в ежегодном докладе «Народонаселение мира», в настоящее время глобальный прирост народонаселения несколько замедляется — прежде всего благодаря осуществлению программ семейного планирования. Однако еще в течение 10 лет мировое население будет продолжать возрастать на 800 миллионов человек в год.

К середине 1999 года на Земле будет жить 6 миллиардов человек — в два раза больше, чем в 1960 году. В 2050 году нас будет никак не меньше 9,4 миллиарда человек.

В течение последующих десятилетий будет снижаться как рождаемость, так и смертность. В результате во всех странах населения постареет, причем вследствие уменьшения размеров семьи не все родители смогут получить помощь в старости со стороны своих детей.

Иерусалим ломать не будут

Еbrei и арабы спорят о другом

Министерство туризма Израиля полагает, что в 2000 году Святую землю посетят 4,5 млн. иностранных туристов — вдвое больше, чем обычно. И почти все они захотят пройти древними узкими улочками Иерусалима по маршруту, который до некоторой степени повторяет Крестовый путь Иисуса Христа на Голгофе.

Сделать это будет непросто — муниципалитет Иерусалима не предполагает расширять улицы Старого города. Но еще большие проблемы ожидаются с размещением туристов, хотя к нынешним восьми тысячам гостиничных номеров в городе будет добавлено еще две тысячи. «Но эта проблема решаема», — говорит Шабтай Шай, министр туризма Израиля. — Значительная часть туристов готова разместиться за пределами Иерусалима в близлежащих городках и в кемпингах». На цели расширения туристской инфраструктуры израильское правительство уже израсходовало 300 млн. долларов, а общая сумма достигнет миллиарда долларов.

Однако главная проблема сейчас — отнюдь не размещение туристов. До сих пор не решено, где должны быть проведены основные торжественные мероприятия — в Вифлееме, где родился Иисус, или в Иерусалиме, где его приговорили к смерти. Для христиан оба места святы. Но этот вопрос для мусульман и иудеев носит чисто политический характер, поскольку Вифлеем находится на территории Палестинской автономии, а Иерусалим — де-факто под контролем правительства Государства Израиль.

Александр ИВАНОВ

Секс-турызм

Усё больші еўрапейцаў выязджаюць у «пікантныя падарожжы»

Дзеялі чаго палякі ездзяць у Беларусь?

Яшчэ некалькі гадоў таму адказ на гэтае пытанне быў абсалютна відавочны — гандляваць. Сюды прывозілі розныя панчохі — кашулі — святы, а з Беларусі за заходнюю мяжу ехалі тзвеўзары, прасы, які і г.д. Сёння такія паездкі страйці сэнс: абсалютная большасць тавараў у Польшчы вышэйшай якасці і таннейшыя, чым у нас.

Наступная хвала гасцей з-за Буга — гэта былі бізнесмены і розныя спецыялісты ў вытворчасці. Напачатку 90-х гадоў палякі актыўна інвеставалі ў беларускую эканоміку, і па колькасці сумесных прадпрыемстваў на шмат апярэджаўлі ўсіх астатніх. Больш за іншых адчынілі польскія фірмы і сваіх прадстаўніцтваў у Беларусі.

Сёння для палякаў Беларусь апынулася ў адным спісе з Тайландам, Мексікай, Філіпінамі, Кенія... Дзіўнае суседства, ці не праўда? Але гэта так.

Пікантнае падарожжа

Секс-турызм — даўно вядомая і добра развітая індустрый ў свеце. За апошнія гады яна яшчэ больш пашырылася. Згаданыя вышэй Тайланд, Філіпіны, а таксама Шры Ланка падаравалі трымаюць рэкорды па колькасці секс-турыстаў з еўрапейскіх краін. Аднак кліент мянечца: да традыцыйных аматараў пікантных падарожжаў — шведаў, немцаў аўстрыякаў — далаўчыца наявегі, італьянцы, датчане, а з нядайняга часу таксама венгры, чехі і палякі. Турыстычныя агенцтвы арганізуюць туры спецыяльна для гэтай групы кліентаў, ведаючы, што яны ніколі не зацікаўляюцца наведваннем музеяў або агляданнем помнікаў гісторыі.

— Секс-турыстычныя маршруты — гэта перш за ўсё Паўднёва-Усходняя Азія. Нідайна стаўлі актыўна распрацоўвацца і афрыканскія напрамкі — Кенія і Танзанія, — расказвае Эдвард Пырэк, менеджэр аднаго з варшаўскіх турыстычных агенцтваў. — Самая танная краіна ў гэтым сэнсе — Індія, дзе з дзяўчынай можна старгавацца наўнай на адзін долар. У Тайландзе ноц з вулічнай прастытуція будзе каштаваць у сярэднім 7 долараў, а за 50 можна наніць жанчыну на целы тыдзень.

Праз камп'ютэр

Любую інформацію, датычную секс-турызуму, можна знайсці на старонках глабальнай сеткі Інтэрнэт. Прабраўшыся праз рэкламна-кідкі загалоўкі кшталту «Гарачая эратычная Куба», «Тайці ў стылі топлес», «Шалёны ўік-энд на Ямайцы», «Далікатны Тайланд» і да т.п., можна даведацца практична ўсё. Турыстычныя агенцтвы, якія прафесійна працуяць на рынку секс-турызуму, праноўкай вельмі шырокі спектр паслугаў — з вельмі рознымі цэнамі.

Напрыклад, экзатычнае падарожжа з агенцтвам *Viking-S* з Гамбурга будзе каштаваць ажно

3 тысяча долараў за 3 дні, затое ў праграме — круіз па Карабскіх астрахах на эксклюзіўнай яхце, увесе экіпаж якой (у тым ліку і капитан) складаецца з маладых прыгожых дзяўчын за ўзросце 18—26 гадоў...

Ёсьць агенцтвы, якія працуяць для жанчын. У прыватнасці, нямецкая фірма *Lady&Frau* паведамляе, што секс-падарожжа ў Кенію «абыдзеца нядорага»: у сервісным пакете прапануеца мужчына, якому не треба плаціць грашыма — толькі «за-

— у Москве і Санкт-Пецярбургу, ненашмат таннейшыя ў Мінску і Львове. Але мінчанкі, паводле словаў кіраўніка агенцтва, што займаецца арганізаціяй секс-тураў з Польшчы ў Беларусь і на Украіну, маюць рэпутацыю «дзяўчата высокай кваліфікацыі, якія прафесійна выканаюць усе жаданні кліента». Тыя палякі, якія маюць яшчэ менш грошай і няшмат часу, найчасцей выбирайць сабе для секс-падарожжа Гродна, Каўнас або Вільню.

43-гадовы немец быў асуджаны ў Тайландзе на 43 гады турмы за згвалтаванне непаўнолетніх.

Без страху

Аднак секс-турысты не баяцца ні хваробаў, ні прысудаў, ні іншай небяспекі, што можа чахацца іх падчас падарожжа. Напрыклад, летасць у мясцовасці Патая ў Тайландзе прастытукткі пачалі шырока выкарыстоўваць сродак з называй *Johny-up* 27, які дзяўчата падыбалі клиентамі у спіртное. У выніку мужчына за-

Куды ездзяць секс-турысты

бяспечваць жыццёвую патрэбы», г.зн. карміць, паіць і купляць цыгарэтэ.

Не афішуючы

Адпачынак такога тыпу ўсё частей арганізуюць для сябе і нашыя суседзі палякі. Аднак у Польшчы пакуль няма спецыялізаваных турагенцтваў, якія займаліся б толькі секс-падарожжамі. Перш за ўсё таму, што людзі саромеюцца напрамую выказаць свае жаданні.

— Ни разу яшчэ кліент не сказаў абсалютна адкрыта пра мэту свайго падарожжа, — гаворыць Гражына Мікалаеўская, менеджэр найбуйнейшай у Польшчы турыстычнай фірмы *Orbis*. — Але калі прыходзіць адзінокі мужчына, купляе тур у Тайланд і просіць, каб там не было нікіх экспурсій, — ўсё ясна. Мы аўтаматычна ўключаём яму сервісы пакет «S». Гэта значыць, што ў гатэлі яго ўжо будуть чакаць адпаведныя паслуги.

— Ни ў адным каталогу вы не знайдзяце інфармацыі пра секс-турызм, — зазначае прэзідэнт Польскай турыстычнай лігі Владзімеж Сукенік, — гэта не дазволена законам. Але кліенты часта пытаюцца пра «аддатковыя цікавосткі і паслугі» — і ўсе ведаюць, пра што гаворка.

Да блізкіх суседзяў

І ўсё ж Польшча яшчэ не настолькі багатая краіна, каб кожны паляк мог сабе дазволіць экзатычную вандроўку ў Тайланд або Бразілію. Тому значайні паўтарнасцю карыстаюцца ў іх выезды за ўсходнюю мяжу. Нягледзячы на тое, што ў постсовецкіх краінах няма афіцыйных публічных дамоў і легальнай секс-індустрый ў прынцыпе, адшукваць экзатычную прыгоду тут нянямка.

Больш за 30% нямецкіх секс-турыстаў — гэта жанатыя мужчыны, а сярод іх — лекары, юрысты, банкіры, навукоўцы. Такую статыстыку падае міністэрства юстыцыі ФРГ. Проблема зноў і зноў выносіцца на абмеркаванне ў Бундэстагу. Нідайна слуханні ініцыравала фракцыя «зялёных» — пасля таго, як

Хваробы любові

Ва ўсіх усходніх ваяводствах Польшчы лекары адзначаюць выразны рост венерычных захворанняў. Некаторыя звязаюць гэта з актыўнымі секс-падарожжамі палякаў за ўсходнюю мяжу. Аднак гэта звязана перш за ўсё з неарганізаваным «турызмам». Па сведчаннях турагентаў і іх кліентаў, прафесійная прастытукткі ва ўсім свеце, у тым ліку і за ўсходняй мяжой Польшчы становяцца больш і больш адукаванымі ў плане гігіёны. Калі раней многі з іх не ўжывалі презерватываў, «каб не адпалохацься кліента», то цяпер сітуацыя кардынальна змянілася.

Усё менш палякаў выбіраюцца ў *Pacío*, якая лічыцца вельмі небяспечным рэгіёнам. Паводле ацэнкі міжнародных экспертаў, колькасць непаўнолетніх прастытутак, заражаных вірусам СНІДу, у Расіі дасягае 2 тыс.

Дэпутаты хвалююцца

Галоўным спажыўцом секс-турызму ў свеце былі і застаюцца немцы. Калі ў 1993 г. колькасць нямецкіх секс-турыстаў перавысіла 300 тыс. чалавек, гэтае праблемай зацікавіліся нават парламентары і правілы ў Бундэстагу спецыяльныя слуханні. Сітуацыя не змянілася: у 1996 г. толькі ў краіны Азіі ў пошуках «дадатковых паслугаў» выехала больш за 400 тыс. немцаў, прычым калі 5 тыс. шукалі выключна сексу з непаўнолетнімі.

Больш за 30% нямецкіх секс-турыстаў — гэта жанатыя мужчыны, а сярод іх — лекары, юрысты, банкіры, навукоўцы. Такую статыстыку падае міністэрства юстыцыі ФРГ. Проблема зноў і зноў выносіцца на абмеркаванне ў Бундэстагу. Нідайна слуханні ініцыравала фракцыя «зялёных» — пасля таго, як

сынаў глыбокім сном (часам аж на дзве сутак) — а дзяўчына знікала разам з усімі ягонымі грашыма. Для непітучых кліентаў быў прыдуманы больш вытанчаны спосаб: крэмам *Johny-up* 27 прастытукткі мазалі сабе грудзі... Праз пяць хвілі гарачых паланукаў эфект быў той самы — сон.

Паліцыя Патая сведчыць, што ў выніку ўжывання гэтага сродку загінулі 49 секс-турыстаў. Гэтыя звесткі шырока паведамляюцца. Колькасць секс-турыстаў толькі расце.

Летняя прыгода

Сексолагі паведамляюць, што лета ў прынцыпе спрыяе выпадковым сексуальным контактам. У Польшчы кожны год у летні час эратычных прыгодаў шукаюць амаль 50% мужчынай і 29% кабет. Для большасці мужчынай прычынай найчасцей становіцца «спрыяльны выпадак» — напрыклад, выезд у адпачынак без жонкі. 51% палячак і 57% палякіў сцварджаюць, што не адчуваюць у выпадку сямейнай нявернасці нікіх згрыватай сумлення.

На жаль, у Беларусі падобнай статыстыкі няма. Лабараторыя *Modus vivendi* спрабавала правесці падобнае даследаванне ў Мінску. Толькі 4% рэспандэнтаў ва ўзросце пасля 40 гадоў згадзіліся ўвогуле адказаць на пытанне. Што гэта значыць: старэйшыя беларусы не любяць сексу, не ведаюць або стыдаюцца?

Затое больш за 80% аптычных студэнтаў адказалі, што **эратачныя прыгоды цікавыя для іх у любую пару года.** і для гэтага зусім не абавязковы **ехаць за мяжу.**

Віктар ВОЙЦІК
Наталля КАЛАСАЕВА
з выкарыстаннем
матэрыялаў часопіса
Wprost i Spiegel

Торг за мемуары Моники

Сага Моники Левинскі о ее приключениях с президентом США Биллом Кліntonом может окаться самым дорогостоящим проектом в истории книгоиздания на тему сексуальных отношений.

Американский таблоид «Star» направил Левински предложение, пообещав 1 млн. долларов за эксклюзивные права на ее правдивый рассказ. Однако это предложение тут же было перебито издаельством «Харпер Коллинз», которое увеличило ставку до 2 млн. долларов. Левински получала предложения и от других издательств, в частности от таблоида «Нэшнл инкуайрер». Однако главный его редактор, как стало известно, посетовал на то, что практически все «самое интересное» уже просочилось в прессу. Ставки ставками, но Левински пока не откликнулась на предложения.

Всех переплюнула

Любому верблюду даст фору 22-летняя студентка Анжела Альмеда в умении плеваться.

На соревнованиях во французском городе Фрешу выплюнутое этой дамой арбузное семечко пролетело расстояние 7,53 метра, благодаря чему она стала чемпионкой мира. Хотя этот результат гораздо скромнее прошлогоднего рекорда Анжелы (10,46 метра), она намного опередила остальных участников турнира, в том числе мужчин.

Не зевай — тэлевізор отключітся

Внимателен, чуток, ловіт не толькі кожное слово, но и выражение лица хозяина...

Можно подумать, что речь идет о собаке. На деле эти характеристики относятся к компьютеру, разработкой которого заняты сотрудники Массачусетского технологического института.

Группа специалистов уже создала опытную систему, которая при помощи датчиков распознает малейшие изменения на лице человека. Заинтересованность, скуча, раздражение — все эмоции немедленно улавливаются машиной. Если такой компьютер присоединить к тэлевізору, он способен автоматически выключать передачу, как только человек покажет, что она ему неинтересна.

Не счэсть алмазов в Коиду

Редкий по чистоте и красоте алмаз весом в 100 каратов случайно обнаружили подростки, промышлявшие на приисках, которые расположены вокруг города Коиду, на востоке африканской страны Сьерра-Леоне.

Сенсационную находку оценили в миллион долларов. Самый большой в истории Сьерра-Леоне алмаз весом в 999 каратов был найден в 1985 году.

Происшествие это можно назвать чрезвычайным только из-за величины и качества алмаза. А вообще-то подобная находка в Коиду отнюдь не редкость. Мальчишки не раз отыскивали вожделенные камешки даже на улицах, в полях и огородах.

Недра и окрестности Коиду в буквальном смысле начинены драгоценными камнями. Открытие их месторождений в 50-е годы привело к притоку старателей в этот, даже по сьерра-леонским меркам, медвежий угол. Благодаря алмазам деревенька Коиду превратилась в населенный пункт с десятками тысяч жителей, ее название появилось на картах.

По материалам зарубежной печати

<div style="display: flex